

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის

ქვედა საქარა-საზანოს

კმ 0+000 – კმ 13+390

საავტომობილო გზის
სარეაბილიტაციო სამუშაოები

თბილისი

2012 წლის ივლისი

ნაწილი I: პროექტთან და ობიექტთან დაკავშირებული ზოგადი ინფორმაცია

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები						
ქვეყანა	საქართველო					
პროექტის სახელწოდება	ქვედასაზარა-საზანოს საავტომობილო გზის კმ0=000-კმ13+390 მონაკვეთის რეაბილიტაცია					
პროექტის მაშტაბი და ღონისძიებები	პროექტით გათვალისწინებულია 13.39კმ გზის აღდგენა და დამაგრება; ყველა მიერთებების და ეზოში შესასვლელების შეკეთება. პროექტში ასევე გათვალისწინებულია ტროტუარების და ქვეითად მოსიარულეთა ბილიკების მოწყობა. ისინი ეწყობა სკოლებთან, ამბულატორიასთან, ხალხის თავშეყრის ადგილებში. ასევე საპროექტო გზის სხვა დასახლებულ მონაკვეთებზე სადაც არის მათი მოწყობის შესაძლებლობა. გათვალისწინებულია ავტობუსის გასაჩერებელი მოედნების, ავტოპარკინგების შეკეთება და მოწყობა. არსებული ხელოვნური ნაგებობების შეკეთება.					
საორგანიზაციო საკითხები (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	მსოფლიო ბანკი (პროექტის ჯგუფის ხელმძღვანელი) იოსებ მელითაური	პროექტის მენეჯმენტი გიორგი წერეთელი (სგდ)	ადგილობრივი მონაწილე მხარე და/ან მიმღები ზესტაფონის და თერჯოლის მუნიციპალიტეტები			
განხორციელება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	მსოფლიო ბანკი გარემოს დაცვის ზედამხედველი დარეჯან კაპანაძე	ადგილობრივი ზედამხედველი საკონსულტაციო კომპანია “ნიველტი”	ადგილობრივი ინსპექცია -	კონტრაქტორი სამშენებლო კომპანია “ნიუ ენერჯი”		
ობიექტის აღწერა						
ობიექტის დასახელება	შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ქვედასაზარა-საზანოს საავტომობილო გზის კმ0+000-კმ13+390 საავტომობილო გზა, ზესტაფონის და თერჯოლის რაიონი, იმერეთის რეგიონი					
ობიექტის ადგილმდებარეობა	სარეაბილიტაციო მონაკვეთის სიგრძე შეადგენს 13.390 კმ-ს, რომელიც გადის ზესტაფონის და თერჯოლის რაიონების ტერიტორიაზე.		დანართი 1: საჯარო განხილვის ოქმი; დანართი 2: ნარჩენების განთავსების ნებართვა; დანართი 3: კარიერის ექსპლუატაციის უფლების დასაბუთება.			
მიწის მესაკუთრე	კასპის მუნიციპალიტეტი					
გეოგრაფიული, ფიზიკური, ბიოლოგიური, გეოლოგიური პიდროგრაფიული და სოციალ-ეკონომიკური გარემოს აღწერა	მდებარეობა: აღნიშნული საპროექტო გზა გადის ზესტაფონის რაიონის ტერიტორიაზე პკ0+00- დან პკ125+63-მდე, ხოლო პკ125+63-დან პკ133+90-მდე თერჯოლის რაიონის ტერიტორიაზე. ოგი აკავშირებს ზესტაფონის და თერჯოლის რაიონების მჭიდროდ დასახლებულ სოფლებს ერთმანეთთან და ქ. ზესტაფონთან. ჰაერ: საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობისა და ინდუსტრიული ობიექტების არარსებობის გამო ჰაერის ხარისხის პარამეტრები მაღალია. წყალი და ნიადაგი: ოფიციალური მონაცემები დაბინძურების შესახებ არ არსებობს. ფლორა: სამშენებლო სამუშაოები ჩატარდება არსებული გზის ფართობზე არსებული ელემენტების შეცვლის გარეშე (სწორი ხაზები, მრუდეები, სივანე და ა.შ.). მხოლოდ იმ მონაკვეთებში, სადაც საჭიროა კიუვეტების რეაბილიტაცია ან ხელახალი აშენება, შესაძლოა იყოს უმნიშვნელო რაოდენობის მცენარეები ბუჩქებისა და პატარა ხეების სახით, რომელიც არ შეიძლება ჩაითვალოს მიმდებარე ტყის ელემენტებად. დაზიანებული ტერიტორიის ფარგლებში არ არის აღმოჩენილი რაიმე იშვიათი სახეობა. ფაუნა: მშენებლობის განმავლობაში ფაუნაზე ზემოქმედება უცვლელი დარჩება, რაკი სამუშაოები ჩატარდება არსებულ გზაზე. გზას კვეთს რამოდენიმე მდინარე. ამ მონაკვეთებში სამუშაოები შემოსისზღვრება ხიდის ბურჯების რეაბილიტაციით, ნარჩენების გატანით ან სხვა სახის ნარჩენებით, რომლებიც წყლის დინებას უშლის ხელს. ამ საქმიანობების შედეგი იქნება პოზიტიური გავლენა არსებულ ფაუნაზე. ხმაური: ინდუსტრიული ობიექტების უქონლობისა და საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობის გამო მიმდინარე ხმაურის დონე დაბალია. სამშენებლო სამუშაოები შეზღუდავს მხოლოდ იმ ადამიანების მოძრაობას რომლებიც ცხოვრობენ გზის გასწვრივ და აღნიშნული შეზღუდვა ვრცელდება მხოლოდ რეაბილიტაციის ფაზაზე.					

მასალების მოპოვების ადგილმდებარეობა და მანძილი, განსაკუთრებით ინერტული მასალების, წყლის, ქვების	მასალის მოპოვება მოხდება ზესტაფონის რაიონის სოფელ არაგვეთის ტერიტორიაზე არსებული კარიერიდან.
კანონმდებლობა	
საპროექტო ღონისძიებებთან დაკავშირებული ნაციონალური და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ნებართვები	პროექტი ექვემდებარება მსოფლიო ბანკის სამოქმედო პოლიტიკას OP/BP 4.01 – გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ და მისი პრინციპების თანახმად კლასიფიცირებულია როგორც გარემოზე ზემოქმედების “ბ” კატეგორიის ქმედება. გარემოზე ზემოქმედების მართვის წინამდებარე გეგმა მომზადებულია OP/BP 4.01-ით განსაზღვრული პრინციპების შესაბამისად. საქართველოს კანონმდებლობით გზების რეაბილიტაციის პროექტისთვის არ არის მოთხოვნილი მისი გარემოზე ზემოქმედების განხილვა, დამტკიცება ან ნებართვის გაცემა. თუმცა, ეროვნული რეგულირების სისტემით: • კონტრაქტორი უნდა იყოს ლიცენზირებული; • სამშენებლო მასალების მომწოდებელი უნდა იყოს ლიცენზირებული; • თუ კონტრაქტორი მოინდომებს გახსნას საკუთარი კარიერი, უნდა აიღოს შესაბამისი ლიცენზია; • თუ კონტრაქტორს სურს გახსნას ალსფალტის ან ცემენტის საკუთარი ქარხანა, მან უნდა მიიღოს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, რომელშიც მოცემული იქნება დაბინძურების კონცენტრაციის ზედა ზღვარი; • სამშენებლო ნარჩენები განთავსებული უნდა იქნას ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ წერილობით შეთანხმებულ წინასწარ შერჩეულ ადგილზე. ლიცენზიების ასლები (მათი არსებობის შემთხვევაში), ალსფალტის და ცემენტის ქარხნის ნებართვები (მათი არსებობის შემთხვევაში), აგრეთვე ნარჩენების ნებართვები, თანდათუფლი იქნება გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმაზე მას შემდეგ, რაც გამოვლინდება კონტრაქტორი და მოხდება მისი მობილიზაცია.
საჯარო შეხვედრები	
სად და როდის ჩატარდა საჯარო შეხვედრა	ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის პრინციპების განმსაზღვრელი ნარჩო დოკუმენტი მეორადი და ადგილობრივი გზების II პროექტისათვის განთავსდა საქართველოს სააგრომომილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე და დაინტერესებულ მხარეთათვის ჩატარდა საკონსულტაციო შეხვედრა 2012 წლის 3 თებერვალს. წინამდებარე გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის საჯარო განხილვა ჩატარდა 2012 წლის 17 აგვისტოს. დოკუმენტი გამოქვეყნებულია დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე.
ინსტიტუციონალური გაძლიერება	
მოხდება თუ არა ინსტიტუციონალური გაძლიერება?	[X] არა ან ☐ დიახ;

ნაწილი II: დამცავი პოლიტიკის დოკუმენტების სკრინინგი და მათი ამოქმედების პირობები

გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სკრინინგი უსაფრთხოების პოლიტიკის ასამოქმედებლად			
მოიცავს თუ არა ობიექტზე მიმდინარე სამუშაოები შემდეგს?	სამუშაოები/საკითხი	სტატუსი	გამშვები მექანიზმი
	ა. გზების რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი „ა“
	ბ. ახალი მცირემაშტაბიანი საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი „ა“
	გ. გავლენა ზედაპირულ სადრენაო სისტემაზე	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი „ბ“
	დ. ისტორიული ნაგებობა(ები) და ოლქები	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი „გ“
	ე. მიწების შესყიდვა ¹	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი „დ“
	ვ. სახიფათო და ტოქსიკური მასალები ²	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი „ე“
	ზ. ზეგავლენა ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი „ვ“
	თ. ასაფეთქებელი ნაგებობების არსებობის რისკი	☐ დიახ ☒ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი „ზ“
	ი. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	თუ „დიახ“ იხ. ნაწილი „თ“

ნაწილი III: შემამსუბუქებელი ღონისძიებები

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
0. ზოგადი პირობები	შეტყობინება და მუშათა უსაფრთხოება	(ა) ადგილობრივი მშენებლობის და გარემოს დაცვის ინსპექციისა და ადგილობრივი თემის წარმომადგენლები ინფორმირებული უნდა იყვნენ მოსალოდნელი სამუშაოების შესახებ. (ბ) საზოგადოებას ინფორმაცია მიეწოდება სამუშაოების შესახებ მედიის საშუალებით და/ან საჯაროდ ხელმისაწვდომ ობიექტებზე (მათ შორის სამუშაოების ობიექტი) სათანადო შეტყობინების გაგზავნის გზით (გ) გზის მშენებლობისა და რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა იურიდიული ნებართვა უნდა იქნას მოპოვებული (დ) კონტრაქტორი ფორმალურად უნდა იყოს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხოდ და დისციპლინირებულად, რაც შეამცირებს ზემოქმედებას ახლომდებარე მოსახლეობაზე და გარემოზე. (ე) მუშათა პირადი უსაფრთხოების აღჭურვილობა უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო სტანდარტებს (ყოველთვის უნდა ატარონ ჩაფხუტები, საჭიროებისამებრ ნიღბები და უსაფრთხოების სათვალე, უსაფრთხო ფეხსაცმელები) (ვ) სამშენებლო მოედანზე განთავსებული შესაბამისი მაჩვენებელი ნიშნები შეახსენებს მუშას ძირითადი წესებისა და კანონების შესახებ
ა. რეაბილიტაციისა და მშენებლობის ზოგადი ღონისძიებები	ჰაერის ხარისხი	(ა) მიწის სამუშაოების დროს მტვრის კონტროლი ხორციელდება მაგ. ნიადაგის მორწყვით ან დატენიანებით. (ბ) ნაზღვრევი, ამოღებული მიწა და აგრეგატები განთავსდება კონტროლირებად ტერიტორიაზე და პერიოდულად მოირწყება, რათა შემცირდეს მტვრის წარმოშობა. (გ) პნევმატური ბურღვის, ან საფარის მტვრევის და გზის საფუძვლების დაშლის სამუშაოების დროს წარმოქმნილი მტვერი უნდა შემცირდეს მორწყვის საშუალებით და/ან ობიექტზე უნდა დამონტაჟდეს მტვრის საკონტროლო მოწყობილობები. (დ) მიმდებარე ტერიტორიაზე (ტროტუარი, გზა) არ განთავსდება სამშენებლო ნარჩენები და მიწა, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი მტვრის წარმოქმნის რისკები. (ე) სამშენებლო მოედანზე სამშენებლო ნარჩენების/ნაგვის ღიადა დაწვა არ დაიშვება. (ვ) მანქანა-დანადგარები იქნება შესაბამის ფორმაში და მოედანზე არ იქნება განთავსებული უქმად მდგომი სამშენებლო მანქანები
	ხმაური	(ა) ხმაური შეიზღუდება ნებართვით დადგენილ გარკვეული დროებში. (ბ) გენერატორების, ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის თავსახურები მუშაობის პერიოდში დაკეტილი უნდა იყოს და დანადგარები განთავსებული უნდა იყოს დასახლებული პუნქტებისაგან რაც შეიძლება შორს.
	წყლის ხარისხი	(ა) ობიექტზე გატარდება ეროზიისა და სედიმენტების კონტროლის შესაბამისი ღონისძიებები, როგორიცაა მაგალითად: თივის ზონები და/ან შლამსაჭერი, რათა თავიდან იქნეს აუცილებელი ნალექის მოედანზე გაერცვლება, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ადგილობრივი საკანალიზაციო სისტემების, ღელების და მდინარეების დაზიანებები.
	სამშენებლო ნარჩენების მართვა	(ა) ნარჩენების მოსაგროვებელი და გადასაცემი ადგილები განსაზღვრული უნდა იყოს ყველა ნარჩენების ტიპისათვის, რომელიც წარმოიშვება მიწის სამუშაოების, დემონტაჟისა და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად.

		(ბ) მშენებლობის და დემონტაჟის შედაგად დარჩენილი მინერალური ნაგავი/ნარჩენები უნდა განცალკევდეს საერთო, ორგანული, თხევადი და ქიმიური ნაგავისაგან და ადგილზე უნდა დახარისხდეს და შეიქმნას შესაბამისი შემნახველი კონტეინერები. (გ) სამშენებლო ნარჩენებს მოაგროვებს და გაიტანს ლიცენზირებული კომპანია (დ) სამშენებლო ნარჩენების განთავსება მოხდება წინასწარ შეთანხმებულ ადგილზე (ე) შესაძლოა მშენებელმა ხელმეორედ გამოიყენოს და რეციკლირება გაუკეთოს ვარგის მასალებს (გარდა ასბესტის შემცველი მასალებისა)
ბ. გაველენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	წყლის ხარისხი	(ა) ადგილი არ უნდა ჰქონდეს გრუნტის წყლების არაკონტროლირებად ამოღებას, არც ტექნიკური წყლების, ცემენტის ხსნარის ან სხვა დაბინძურებული წყლების არაკონტროლირებად დაცლას მიწაზე ან ახლომდებარე მდინარეში ან ნაკადულში; (ბ) უნდა მოეწიოს სათანადო კანალიზაციის სისტემა ისე, რომ სამშენებლო სამუშაოებმა შლამით არ გაჟღდოს, დააბინძუროს ან დაბლოკოს ან სხვაგვარად უარყოფითი ზეგავლენა არ იქონიოს ბუნებრივ ნაკადულებზე/დედულებზე, მდინარეებზე, წყალსატევებსა და ტბებზე. (გ) უნდა გატარდეს პრევენციული ღონისძიებები საწვავის, საპოხი მასალების და სხვა ტოქსიკური და მავნე ნივთიერებების დაღვრის საწინააღმდეგოდ. (დ) სამშენებლო მანქანები და დანადგარები გაირეცხება მხოლოდ სპეციალურად განსაზღვრულ ადგილებში, სადაც წყლის გადინება არ დააბინძურებს წყლის შემკრების/რეზერვუარის ზედაპირს.
გ. ისტორიული ძეგლი(ები)	კულტურული მემკვიდრეობა	(ა) იმ შემთხვევაში თუ მშენებლობა განხორციელდება ისტორიული ნაგებობების სიახლოვეს, ან ისტორიულ უბანში, უნდა მოხდეს შეტყობინება და ადგილობრივი სახელისუფლებო ორგანოებიდან თანხმობის/ნებართვების აღება. ყველა სახის სამშენებლო სამუშაოები უნდა დაიგეგმოს და განხორციელდეს ადგილობრივი და ნაციონალური კანონმდებლობის შესაბამისად. (ბ) ექსკავირების ან მშენებლობის დროს უძველესი ხანის კულტურული ნაშთების ან სხვა შესაძლო არქეოლოგიური ნივთების აღმოჩენის შემთხვევაში აუცილებელია ამ ფაქტის დაფიქსირება და რეგისტრირება, პასუხისმგებელი ოფიციალური უწყებების საქმის კურსში ჩაყენება და სამუშაოების შეჩერება ან შეცვლა წარმოშობილი გარემოების გათვალისწინებით.
დ. მიწის შესყიდვა	მიწის შესყიდვის გეგმა/ჩარჩო დოკუმენტი	(გ) თუ მიწის ექსპროპრიაცია არ იყო მოსალოდნელი, მაგრამ საჭირო გახდა, ან ადგილი ექნება მიწის კანონიერი თუ უკანონო მესაკუთრის მხრიდან შემოსავლის გაუთვალისწინებელ დანაქარვს, დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ბანკის პროგრამების ჯგუფის ხელმძღვანელს. (დ) უნდა განხორციელდეს დამტკიცებული მიწის შესყიდვის გეგმა/ჩარჩო დოკუმენტი (თუკი ეს მოთხოვნილია პროექტით)
ე. ტოქსიკური მასალები	ასბესტის მართვა	(ა) სამშენებლო მოედანზე ასბესტის არსებობის შემთხვევაში, იგი მკაფიოდ უნდა მოინიშნოს როგორც სახიფათო მასალა. (ბ) შესაძლებლობის შემთხვევაში, ასბესტი სათანადო ნორმების დაცვით უნდა განთავსდეს კონტეინერებში და დაილუქოს მავნე ზეგავლენის მაქსიმალურად შემცირების მიზნით. (გ) გატანამდე (თუ გატანა აუცილებელია) ასბესტი უნდა დამუშავდეს დამატენიანებელი ნივთიერებით, რათა მაქსიმალურად შემცირდეს ჰაერში ასბესტის მტვრის ნაწილაკების მოხვედრა. (დ) ასბესტის მართვა და გატანა უნდა მოხდეს გამოცდილი და პროფესიონალი სპეციალისტების მიერ. (ე) ასბესტის დროებით შენახვის შემთხვევაში, ნარჩენები უსაფრთხოდ უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში და სათანადოდ მოინიშნოს. სახიფათო ნარჩენის გატანა უნდა მოხდეს შესაბამისი ლიცენზირებული კომპანიის მიერ. (ვ) არ შეიძლება ერთხელ გატანილი ასბესტის ხელმეორედ გამოყენება

	ტოქსიკური / სახიფათო ნარჩენების მართვა	(ა) სამშენებლო უბანზე სახიფათო და ტოქსიკური ნივთიერებების დროებითი შენახვა უნდა მოხდეს უსაფრთხო კონტეინერებში, რომლებზეც მითითებული იქნება ინფორმაცია შემადგენლობის, თვისებებისა და გამოყენების შესახებ. (ბ) სახიფათო ნივთიერებების შემცველი კონტეინერები დადგრის თავიდან აცილების მიზნით უნდა მოთავსდეს პერმეტუდ კონტეინერებში. (გ) ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს სპეციალური ლიცენზირებული გადამტანების მიერ. ნარჩენები უნდა განთავსდეს ლიცენზირებულ ადგილას. (დ) არ მოხდება ტოქსიკური შემადგენლობის მქონე საღებავების ან გამსხნელების და ტყვიის შემცველი საღებავების გამოყენება.
გ. ტყეებზე, ჭაობიან და/ ან დაცულ ტერიტორიებზე ზეგავლენა	ეკოსისტემის დაცვა	(ა) არ უნდა მოხდეს იდენტიფიცირებული ბუნებრივი ძაბიტატების, ჭაობიანი ადგილებისა და დაცული ტერიტორიების დაზიანება ან გამოყენება სამუშაოების მიმდინარეობის სიახლოვეს. მთელს პერსონალს მკაცრად ეკრძალება ნადირობა, სურსათის მოპოვება და გარემოსთვის ზიანის მომტანი სხვა ქმედებები. (ბ) უნდა მოხდეს სამშენებლო ღონისძიებების სიახლოვეს არსებული დიდი ზომის ხეების აღრიცხვა, მონიშვნა და შემოღობვა, მშენებლობის პერიოდში ხეებისა და მათი ფესვთა სისტემის მექანიკური ზემოქმედებისაგან დაცვის მიზნით. (გ) მიმდებარე ჭაობიანი ადგილები და ნაკადულები დაცული უნდა იყოს სამშენებლო უბნიდან სედიმენტების მოხვედრისა და ეროზიისაგან, რისთვისაც გამოყენებული იქნება თივის ზვინები და შლამდამჭერი მოწყობილობები. (დ) არ დაიშვება მიმდებარე ტერიტორიაზე და განსაკუთრებით დაცულ ტერიტორიაზე არალიცენზირებული კარიერების, ქვის სამტეხლოების ან ნაგავსაყრდენების გამოყენება.
ზ. ასაფეთქებელი ნაგებობების არსებობის რისკი	ადამიანის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკები	(ა) ექსკავაციის სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორი უნდა დარწმუნდეს, რომ სამშენებლო უბანი შესაბამისი ორგანოების მიერ შემოწმებული და გასუფთავებულია ასაფეთქებელი ნაგებობებისაგან
თ. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	სამშენებლო ღონისძიებების პირდაპირი ან არაპირდაპირი გავლენა საზოგადოებრივ ტრანსპორტსა და ფეხით მოსიარულეებზე	(ბ) ნაციონალური კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს სამშენებლო უბნის სათანადო უსაფრთხოება და მშენებლობასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობის რეგულირება, რაც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: - საინფორმაციო და გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და მოძრაობის გადართვა: მშენებლობის ადგილზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს კარგი ხილვადობა და საზოგადოების გაფრთხილება შესაძლო რისკების შესახებ; - სატრანსპორტო მოძრაობის სისტემა და თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ობიექტთან მისვლისა და სამშენებლო უბნის სიახლოვეს დატვირთული მოძრაობის საკითხებზე. ფეხით მოსიარულეთათვის უსაფრთხო გასასვლელებისა და გზაჯვარედინების უზრუნველყოფა იმ ადგილებში, სადაც მშენებლობა აფერხებს მოძრაობას; - სამუშაო საათების რეგულირება ადგილობრივი მოძრაობის სქემასთან, მაგ: პიკის საათებში ან შინაური საქონლის მოძრაობის დროს ძირითადი ტრანსპორტის გადაადგილების თავიდან აცილება. - საჭიროების შემთხვევაში, საგზაო მოძრაობის აქტიური რეგულირება ობიექტზე გაწვრთნილი პერსონალის მიერ საზოგადოების უსაფრთხო გადაადგილებისათვის. - მშენებლობის პერიოდში ახლომდებარე სამუშაო დაწესებულებებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებლებთან უსაფრთხო და შეუფერხებელი მისასვლელების უზრუნველყოფა

ნაწილი IV: მონიტორინგის გეგმა

მშენებლობის ფაზა

საქმიანობა	რა? (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი)	სად? (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი)	როგორ? (უნდა განხორციელდეს პარამეტრზე მონიტორინგი)	როდის? (განისაზღვრება სისშირე/ან ხანგრძლივობა)	რატომ? (არის პარამეტრი მონიტორინგის ქვეშ)	ვინ? (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე)
სამშენებლო მასალებით მომარაგება	სამშენებლო მასალების შეძენა ოფიციალური არხებით ლიცენზირებული მომწოდებლებისგან	მასალების მომწოდებლის ოფისში, საწყობ ბაზაზე, მდინარის პირას, კარიერზე	საბუთების შემოწმება; ხარისხის შემოწმება	მასალებით მომარაგების ხელშეკრულებათა გაფორმებისას	ნაგებობის ტექნიკური გამართულობისა და გარემოსა და ადამიანის უსაფრთხოების უზუნველსაყოფად	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (სგდ)
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილება	- სატვირთო მანქანების და საგზაო სამშენებლო ტექნიკის გამართულობა; - ძარის სრულფასოვნება და ტვირთის დაცულობა საფარი მასალით; -ტექნიკის გადაადგილება წინასწარ განსაზღვრული მარშრუტით	საშენი მასალებისა და სამშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირების მარშრუტები	სამშენებლო ობიექტთან მიმდებარე გზების ინსპექტირება გადაადგილების მარშრუტების მიმართულებებით	წინასწარ განუცხადებული შემოწმება სამუშაო საათებში	- მტვერით და მყარი მასალით ჰაერისა და გზების დაბინძურების თავიდან ასარიდებლად; - საავტომობილო მოძრაობის შეფერხების შესახედლად	სგდ; საპატრულო პოლიცია
სამშენებლო ტექნიკის ოპერირება ობიექტზე	სამშენებლო ტექნიკის გამართული მუშაობა: - გამონაბოლქვის სიჭარბე - საწვავ-საპოხის ჟონვა - სამუშაო საათების დაცულობა	სამშენებლო ობიექტი	საქმიანობის ინსპექტირება	სამუშაო საათებში და მათ გარეშე	- ტექნიკის ოპერირებისაგან ჰაერისა და ნიადაგის დაბინძურების შესამცირებლად; - მოსახლეობის ხმაურითა და ვიბრაციით შეწუხების შესახედლად	სგდ

სამშენებლო ტექნიკის მომსახურება	- ავტომობილების და ტექნიკის რეცხვა სამშენებლო ობიექტის გარეთ ან მდინარიდან მაქსიმალურად მოცილებულ ადგილას; - ტექნიკის გამართვა საწვავ-საპოხით სამშენებლო ობიექტს გარეთ ან ობიექტზე მოწყობილ საგანგებო პუნქტში; - ტექნიკის მომსახურების პუნქტის ტექნიკური გამართულობა: • მყარი გაუმტარი იატაკი ან ადსორბენტის (ქვიშა, წვრილი ხრეში, მემბრანა) საფარი • საკმაო ფართობი და გაუმტარი ბარიერები საწვავის კონტეინერთა გარშემო • საბაზისო ცეცხლმაქრი საშუალებები • ხალექარები მანქანების სამრეცხაოსთან	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	საქმიანობის ინსპექტირება	ტექნიკის ოპერირების პერიოდი	- ტექნიკის მომსახურებისაგან ნადავისა და წყლის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების თავიდან არიდება; - აალებადი ნივთიერებებისგან ხაძრის გაჩენის შემთხვევაში მისი დროული ლოკალიზების უნზრუნველსაყოფად და მოსალოდნელი ზარალის შესამცირებლად.	სგდ
ინერტული მასალების მოპოვება	- ინერტული მასალების შეძენა არსებული მომპოვებლებისგან თუკი ამის საშუალება არსებობს; - მშენებელი კონტრაქტორის მიერ ინერტული მასალის მოპოვების ლიცენზიის მოპოვება და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა; - კარიერების ტერასული დამუშავება, დამუშავებულ უბნებზე ნარჩენი მასალის	ინერტული მასალის კარიერები	საბუთების შემოწმება საქმიანობის ინსპექტირება	მასალათა მოპოვების პერიოდში	- ფერდობების ეროზიის, ეკოსისტემისა და ლანდშაფტის დაზიანების შესაზღუდად; - მდინარეთა ნაპირების ეროზიის, წყლის ნაკადის შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებისა და წყლის ეკოსისტემებზე ზემოქმედების შესაზღუდად;	სგდ; ბუნებრივი რესურსების სააგენტო

	უკუჩაყრა და ლადშაფტთან პარმონიზაცია; - ხრეშის ამოღება წყლის ნაკადის გარეთ, ნაკადისაგან გამმიჯნველი ყრილების მოწყობით და ნაკადში სამშენებლო ტექნიკის შეუყვანლად; - კარიერების მონიშვნა გამაფრთხილებელი ნიშნებით				- პირუტყვასა და მოსახლეობის დაცვა დაზიანებისგან.	
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	- ინტერული და სახიფათო სამშენებლო ნარჩენების განცალკევებით დროებითი დასაწყობება განსაზღვრულ ადგილებში; - ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში; - სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი უვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს); ნარჩენების განთავსებისთვის გამოყოფილი ადგილები	საბუთების შემოწმება ვიზუალური დათვალიერება	მშენებლობის მთელ პერიოდში	გარემოს დაცვა დანაგვიანებისგან	სგდ; მუნიციპალიტეტი
საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა	- სამშენებლო ობიექტზე და ბაზაზე (თუკი იარსებებს) საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერების განთავსება; - შეთანხმება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული გატანის თაობაზე	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური დაკვირვება	მშენებლობის მთელ პერიოდში	საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით ნიადაგისა და წყლის დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ; ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი

თხევადი ნარჩენების წარმოქმნა	- სამშენებლო ობიექტზე და ბაზაზე (თუკი იარსებებს) სანიტარულ ნორმებთან შესატყვისი ტუალეტის მოწყობა და მომსახურება; - სამშენებლო ობიექტიდან წვიმის წყლის შეგროვებისა და გადინებისთვის სადრენაჟო სისტემის მოწყობა და პერიოდული გაწმენდა; - საყოფაცხოვრებოდ და ტექნიკის სარეცხად გამოყენებული წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა	სამშენებლო ობიექტი და ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური დაგვირგება	მშენებლობის მთელ პერიოდში გაზშირებული რეჟიმით ძლიერი ნალექიანობის შემთხვევაში	- სამშენებლო ობიექტის დატბორვისა და ამით საკმიაანობის გაძნელების აღსაკვეთად; - ზედაპირული და გრუნტის წყლის დაბინძურების შესამცირებლად	სგდ
ასფალტ-ბეტონის ქარხნის ოპერირება	- მშენებელი კონტრაქტორის მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მოპოვება და მისი პირობების ზუსტი დაცვა; - ქარხნის დასამონტაჟებლად იმგვარი ადგილის შერჩევა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობის მინიმალურ შეწუხებას ხმაურით, მტვრითა და გამონაბოლქვით; - ქარხნიდან ჩამდინარე წყლის სალექრი გუბურის მოწყობა	ქარხნის ტერიტორია	საბუთების შემოწმება საკმიაანობის ინსპექტირება	ქარხნის დამონტაჟებისა და მისი ოპერირების მთელ პერიოდში	- სამშენებლო ობიექტის სიახლოვეს მოსახლეობის შეწუხების შესაზღუდად; - ატმოსფერული ჰაერისა და ზედაპირული წყლის დაბინძურების შესამცირებლად	სგდ; გერემოს დაცვის სააგენტო
შრომის უსაფრთხოება	- მშენებელთა უზრუნველყოფა სპეცტანსაცმლით და პირადი დამცავი საშუალებებით; - სამშენებლო ტექნიკის ექსპლუატაციის და პირადი უსაფრთხოების საშუალებების გამოყენების წესების ზუსტი დაცვა	სამშენებლო ობიექტი	საკმიაანობის ინსპექტირება	სამუშაოთა წარმოების მთელ პერიოდში	მშენებელთა ტრავმატიზმისა და უბედურ შემთხვევათა აღბათობის შესამცირებლად	სგდ

ექსპლუატაციის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატომ (არის პარამეტრი მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
გზის სავალი ნაწილისა და მისი გვერდულების დასუფთავება	მგზავრებისა და მძღოლის მიერ დატოვებული საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული შეგროვება და გატანა; გზაზე დაღუპული ცხოველთა ნარჩენების დროული გატანა	გზის მიმდებარე ტერიტორია და კიუვეტები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	გარემოს დაბინძურებისაგან დასაცავად; გზაზე მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად	ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი
სადრენაჟო კიუვეტების გამტარიანობის შენარჩუნება	კიუვეტების რეგულარული გასუფთავება დანალექისა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისგან	გზის გასწვრივ არსებული სადრენაჟო კიუვეტები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	დრენაჟის სისტემის გამართულობის უზრუნველსაყოფად გზის დატბორვისა და წყლიმიერი დაზიანების თავიდან ასარიდებლად	ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი
ავარიული დაღვრებისას ადგილის ლოკალიზება და დაბინძურებული ადგილის დასუფთავება	ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს დაღვრილი ან გაფრქვეული თხევადი ან ფხვიერი ტვირთების ნარჩენების დროული შეგროვება, გაუვნებელყოფა და გატანა	გზაზე და მის სიახლოვეს	ინსპექტირება	ავტოსაგზაო შემთხვევებისას, საჭიროების მიხედვით	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	საპატრულო პოლიცია; ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი
გზის სარემონტო სამუშაოებისას წარმოქმნილი ნარჩენების მართვა	წარმოქმნილი ნარჩენების დროული გატანა ნაგავსაყრელზე	გზის მთელ მონაკვეთზე	ინსპექტირება	გვეგმიური სარემონტო სამუშაოების დასრულებისას	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი

დანართი 1: საჯარო განხილვის ოქმი

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

ქვედა საქარა-საზანოს საავტომობილო გზის
სარეაბილიტაციო სამუშაოთა განხორციელებისას
გარემოს ზემოქმედების მართვის გეგმების საჯარო განხილვის
ოქმი

2012 წლის 17 აგვისტოს ქვედა საქარას მუციპალიტეტის გამგეობაში ჩატარდა შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ქვედა საქარა-საზანოს საავტომობილო გზის კმ0=000-კმ13+390-ის მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარებისას გარემოს მენეჯმენტის გეგმის საჯარო განხილვა. საჯარო განხილვის მიზანი იყო დადგენილ სამუშაოთა უშუალო ზემოქმედების არეალში მოქცეული ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება ამ სამუშაოთა არსის, ვადების, აგრეთვე განხილულ იქნა საკითხი სამუშაოთა მიმდინარეობისაგან მოსახლეობისთვის დროებითი უხერხულობის გაჩენის შესაძლებლობის და სამუშაოების მსვლელობასთან დაკავშირებული არასასურველი მოვლენების შესამცირებლად დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ. გარემოს მენეჯმენტის გეგმების განხილვისას დამსწრე საზოგადოებას შესაძლებლობა ჰქონდა დაესვა კითხვები და გამოეთქვა კრიტიკული მოსაზრებები გეგმების საბოლოო სახით ჩამოყალიბების დროს გათვალისწინების მიზნით.

საავტომობილო გზების დეპარტამენტს წარმოადგენდნენ ტექნიკური პოლიტიკის სამმართველოს უფროსი ოთარ ხატიაშვილი და გარემოს დაცვის სპეციალისტი ლუიზა ბუბაშვილი.

საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ სოფ. ქვედა საქარას და სოფ. საზანოს მოსახლეობის წარმომადგენლები. (იხ. დანართი)

შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების რეაბილიტაციის პროექტების გარემოს მენეჯმენტის გეგმები დამსწრეებს გააცნეს საავტომობილო გზების ტექნიკური პოლიტიკის სამმართველოს უფროსმა ოთარ ხატიაშვილმა და გარემოს დაცვის სპეციალისტმა ლუიზა ბუბაშვილმა.

შეხვედრა გახსნა ოთარ ხატიაშვილმა და დამსწრეთ მოახსენა მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სახელმწიფოს მიერ გზების მშენებლობის შესახებ. განხილული იქნა ასევე თუ

რა დიდი მნიშვნელობა აქვს შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების რეაბილიტაციას საქართველოს ეკონომიკის განვითარებისათვის.

გარემოს მენეჯმენტის გეგმების პრეზენტაცია გააკეთა ლუიზა ბუბაშვილმა. განხილულ იქნა პროექტთან დაკავშირებული სამუშაოები, მათი შესაძლო ზემოქმედება გარემოზე და ადამიანების ჯანმრთელობაზე. განხილული იქნა შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელიც საშუალებას იძლევა მისაღებ მინიმუმადე იქნას დაყვანილი ყოველგვარი მავნე ზემოქმედება გზის მშენებლობის და ექსპლუატაციის ფაზაში.

თავმჯდომარის მოადგილე

გურამ ვახტანგაშვილი

სავტომობილო გზების დეპარტამენტის თანამშრომლები:

ოთარ ხატიაშვილი

ლუიზა ბუბაშვილი

დანართი 2: ნარჩენების განთავსების ნებართვა

ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის გამგებელი

№ - 2290
„29“ 09 2012

ზესტაფონი წერეთლის ქ. №11
ტელ: 25-26-26

შპს “ნიუ ენერჯი”-ის გენერალურ დირექტორს
ბატონ გიორგი ბუტიკაშვილს

ბატონო გიორგი,
თქვენი მომართვის პასუხად (3511 17.08.12 წ.) პასუხად გაცნობებთ, რომ
ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის გამგეობა არ არის წინააღმდეგი, ადგილობრივი გზის
ქვედა საქარა-საზანო კმ1-კმ14 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოების დროს
წარმოქმნილი სააშენებლო ნარჩენები განთავსდეს მუნიციპალიტეტის ნაგავსაყრელზე
სოფელ II სვირში.

პატივისცემით,

გივი არაბიძე
გამგებელი

დანართი 3: კარიერის ექსპლუატაციის უფლების დასაბუთება

**საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი
რესურსების მინისტრი**
ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

№ 221 „22“ აგვისტო 2012 წ.

სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიისაგან
გათავისუფლების თაობაზე

„სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის წესისა და პირობების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2005 წლის 11 აგვისტოს №136 დადგენილების, „სარგებლობის ლიცენზიის გაცემის მიზნით აუქციონის გამართვის, სარგებლობის ლიცენზიის გაცემის საწყისი ფასის განსაზღვრისა და ანგარიშსწორების წესის შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2008 წლის 4 აპრილის №1-1/480 ბრძანებისა და საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს 2012 წლის 6 აგვისტოს №1723/გ წერილის საფუძველზე.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა :

1. შპს „ნიუ ენერჯი“ (საიდენტიფიკაციო კოდი: 205 026 559) განთავისუფლდეს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიისაგან სამი თვის ვადით და ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის სოფ. არგვეთას ტერიტორიაზე, განახორციელოს 45 000 მ³ ქვიშა, ხრემის მოპოვება შემდეგ X და Y კოორდინატების საზღვრებში:

№	X	Y
1	333833	4664354
2	334017	4664423
3	334091	4664302
4	333907	4664224
S = 2,85 კა		
WGS 1984		

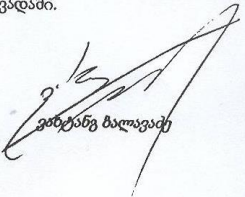
2. შპს „ნიუ ენერჯი“-მ უზრუნველყოს სსიპ – ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს შესაბამისი დასკვნით (გეოსაინფორმაციო პაკეტი) განსაზღვრული პირობების შესრულება.

3. შპს „ნიუ ენერჯი“-მ უზრუნველყოს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში 7 826 (შვიდიათას რვაას ოცდაექვსი) ლარის გადახდა ერთი თვის ვადაში.

4. შპს „ნიუ ენერჯი“-მ სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ვადის გასვლიდან, ორი კვირის ვადაში სსიპ – ბუნებრივი რესურსების სააგენტოში წარმოადგინოს ინფორმაცია მოპოვებული რესურსის რაოდენობის შესახებ.

5. ბრძანება ამოქმედდეს ხელმოწერისთანავე.

6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

ვახტანგ ბაღაყაძე

